

**VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-14812/1

Podgorica, 25. septembar 2017. godine

**MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
- n/r ministra, gospodina Kemala Purišića -**

Poštovani gospodine Purišiću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 56-256/17-9 od 14. septembra 2017. godine, kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine, sa Akcionim planom za 2018. godinu za sprovođenje Strategije*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Strategija razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine ima za cilj unaprjeđenje socijalne zaštite starijih, sa integrisanim uslugama i podrškom radi očuvanja i poboljšanja kvaliteta njihovog života, kroz unaprijeđenu socijalnu odgovornost i integrativni pristup koji omogućava podsticanje socijalne inkluzije.

Uvidom u Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, utvrđeno je da će se implementacija Strategije vršiti u okviru redovnih budžeta resornih institucija i lokalnih samouprava, obzirom na to da aktivnosti predviđene Strategijom predstavljaju redovne aktivnosti koje svaka institucija sprovodi.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, daje saglasnost na dostavljeni *Predlog strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih lica za period od 2018. do 2022. godine, sa Akcionim planom za 2018. godinu za sprovođenje Strategije*, uz obavezu da se budžetska sredstva potrebna za implementaciju Predloga strategije prilagode sredstvima opredijeljenim nosiocima aktivnosti godišnjim zakonima o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
NAZIV PROPISA	Prijedlog Strategije razvoja socijalne zaštite starijih za period 2018–2022. godine, sa Akcionim planom za 2018. godinu za sprovođenje Strategije

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Prijedlog Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine, sa Akcionim planom za 2018. godinu za sprovođenje strategije predlaže se radi unapređenja normativnog okvira, daljeg razvoja usluga podrške za život u zajednici, unapređenja kvaliteta socijalne zaštite starijih i povećanja učešća organizacija civilnog društva, nevladinih organizacija, privrednih društava, preduzetnika i fizičkih lica u pružanju usluga socijalne zaštite starijim, na održiv način.

Crna Gora je organizovana tako da ima viziju društva kao humanog, ekonomski stabilnog i funkcionalnog, zasnovanog na principima decentralizacije i participativnog odlučivanja s visokim stepenom zaštite ljudskih prava i sloboda. U takvom društvu, djelovanje svih sistema zaštite i podrške, uključujući i socijalnu zaštitu starijih, treba da bude zasnovano na potrebama pojedinca, uz ravnopravno učešće državnog, lokalnog, privatnog, civilnog, nevladinog sektora i građana.

Kao članica Ujedinjenih nacija i Savjeta Evrope, Crna Gora reformu sistema socijalne i dječje zaštite mora razvijati u skladu sa pravima, normativima i standardima utvrđenim u međunarodnim dokumentima pa su reformski procesi u socijalnoj zaštiti starijih zasnovani na brojnim međunarodnim dokumentima od kojih su najznačajniji: Madridski međunarodni plan akcije o starenju i Politička deklaracija o starenju.

Analizom postojećeg stanja u sistemu socijalne zaštite starijih može se doći do nekoliko zaključaka koji su istovremeno i osnovni razlozi za njegovu reformu: integrisane usluge su nedovoljno razvijene; usluge socijalne i dječje zaštite su nedovoljno razvijene, broj obuhvaćenih korisnika različitim uslugama socijalne zaštite je nedovoljan u odnosu na potrebe; usluge koje pružaju organizacije (nevladin sektor, vjerske organizacije, preduzetnici, privredna društva i fizička lica) nijesu dovoljno razvijene i iskorišćene; saradnja i razmjena iskustava između aktera u sistemu socijalne zaštite je nedovoljna; nivo znanja stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika je neujednačen; nepohodno je nastaviti sa procesom deinstitucionalizacije kao i započeti transformaciju javnih ustanova socijalne i dječje zaštite koje se bave pružanjem usluga smještaja starijim korisnicima.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Opšti cilj ove Strategije i Akcionog plana je unaprijeđena socijalna zaštita starijih, s integrisanim uslugama i podrškom radi očuvanja i poboljšanja kvaliteta njihovog života, a posebni ciljevi su unaprijediti socijalnu odgovornost i integrativni pristup koji omogućava podsticanje socijalne inkluzije, povećanje kvaliteta života i korišćenje kapaciteta starijih za samostalan život, unaprijediti usluge socijalne zaštite starijih i unaprijediti sistem kvaliteta usluga starijih.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Prijedlog Strategije razvoja socijalne zaštite starijih za period 2018.–2022. godine, sa Akcionim planom za 2018. godinu predviđen je Programom rada Vlade za III kvartal 2017. godine.

Ovo je jedina opcija radi unapređenja kvaliteta socijalne zaštite starijih i povećanja učešća organizacija civilnog društva, nevladinih organizacija, privrednih društava, preduzetnika i fizičkih lica u pružanju usluga socijalne zaštite starijim, na održiv način.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Pozitivne efekte direktno će osjetiti starija lica.
- Uspostaviće se sistem licenciranja stručnih radnika i pružaoca usluga koji je propisan Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti. Troškove licenciranja pružaoca usluga (ustanove, organizacije, preduzetnici, privredna društva i fizička lica) će snositi pružaoci usluga. Troškove licenciranja pružaoca usluga obuhvataju troškove upisa u Registar, troškove ispunjavanja standarda za pružanje usluga za koje se traži izdavanje licence a koji se odnose na lokaciju, prostor, opremu, broj i vrstu stručnog kadra i program pružanja usluge. Troškovi licenciranja pružaoca usluga, po pružaocu usluga, iznosiće od 5.000,00 eura do 200.000,00 eura (nezvanična procjena), a tačni troškovi se ne mogu predvidjeti jer u ovom trenutku nemamo podatak o tačnom broju pružaoca usluga i vrsti usluga koje će pružati. Troškove licenciranja stručnih radnika u sistemu socijalne i dječje zaštite će snositi pružaoci usluga i stručni radnici. Troškovi licenciranja stručnih radnika obuhvataju troškove polaganja stručnog ispita i troškove programa obuke. Troškovi licenciranja stručnih radnika, po stručnom radniku, iznose 70.00 eura (nezvanična procjena), a tačni troškovi se ne mogu predvidjeti jer u ovom trenutku nemamo podatak o broju stručnih radnika koji će se licencirati.
- Troškove u pogledu licenciranja stručnih radnika i pružaoca usluga su opravdani jer uspostavljanjem sistema licenciranja će se povećati kvalitet socijalne zaštite starijih.
- Pretpostavka je da će se uspostavljanjem sistema licenciranja prouzrokovati stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu što će usloviti i tržišnu konkurenciju.
- Ovom strategijom se ne stavraju biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

- **Dbrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Za realizaciju mjera i zadataka ove Strategije i Akcionog plana u Budžetu Crne Gore nije potrebno obezbjeđivati posebna sredstva.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

U izradi prijedloga Strategije razvoja socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine sa Akcionim planom za 2018. godinu za sprovođenje strategije učestvovala je međuresorna Radna grupa, sastavljena od predstavnika: Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu, Uprave za inspeksijske poslove, JU Institut za javno zdravlje, Zajednice opština, Crvenog krsta Crne Gore i predstavnika nevladinih organizacija koje se bave socijalnom zaštitom starijih.

Na osnovu člana 7 Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, broj 12/12), Ministarstvo rada i socijalnog staranja, 21.07. 2017. godine, uputilo je javni poziv za konsultacije građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, strukovnim udruženjima, političkim strankama, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organima, udruženjima (zainteresovana javnost) da se uključe u postupak pripreme Nacrta Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period 2018.-2022. godine i komentare, inicijative, predloge i sugestije dostave Ministarstvu rada i socijalnog staranja u pisanom ili elektronskom obliku.

Postupak konsultovanja zainteresovane javnosti je trajao 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva rada i socijalnog staranja i portalu e – uprave.

Nakon isteka roka za konsultovanje nije bilo zainteresovanih subjekata, odnosno Ministarstvu rada i socijalnog staranja nijesu dostavljeni komentari, inicijative, predlozi i sugestije, u pisanom ili elektronskom obliku, na tekst Nacrta Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starih lica za period 2018-2022. Godine

U izradi prijedloga Strategije razvoja socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine sa Akcionim planom za 2018. godinu za sprovođenje strategije učestvovovao je Vladan Jovanović, spoljni konsultant, koji je regionalni samostalni konsultant u oblasti socijalne zaštite, porodičnog prava, prava deteta, medijacije, ljudskih i manjinskih prava.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Praćenje i ocjenjivanje ove Strategije i Akcionog plana obezbijeđeno je formiranjem Tima za praćenje i ocjenjivanje Strategije koji prati i ocjenjuje rezultate ove strategije i sačinjava izvještaj jednom godišnje. Ovaj tim biće sastavljen od predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu, Uprave za inspeksijske poslove, JU Institut za javno zdravlje, Zajednice opština, Crvenog krsta Crne Gore i predstavnika nevladinih organizacija koje se bave socijalnom zaštitom starijih i dr.

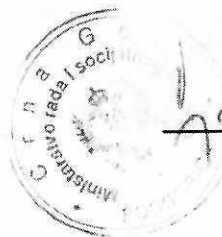
Završna evaluacija primjene Strategije i Akcionog plana sprovedeće se kao eksterna nezavisna evaluacija,

najkasnije šest mjeseci prije isteka važenja Strategije.

Uspješnost realizacije ove Strategije biće praćena pomoću indikatora definisanih Akcionim planom, kojima će se mjeriti efikasnost i efektivnost predloženih mjera.

Datum i mjesto

Podgorica, 14.09.2017. god.

Starješina

A handwritten signature in black ink, written over a horizontal line.